

Қаралды
2025 ж

Бекітемін

М.Т. Бимагамбетова
Галдысай ЖОББМ директоры
У.м.а

Келісілді

Б.Виртаева
Әйтеке би аудандық білім бөлімінің
басшысы

Тақырыбы:
«Қазақ хандары»
(Элективті курс)

Сыныбы: 10 «а»
Орындады: А.М.Алиева
тарих пәнінің мұғалімі

Ә/Б отырысында қаралды: Л.К.Сырмаханова
(Ә/Б жетекшісі)

№ хаттама «26» күні 26 айы 2025 ж

Тексерілді: М.Т.Бимагамбетова
оқу- ісінің орынбасары

Тақырыбы: «Қазақ хандары» факультатив курсының бағдарламасы
Құрастырушы: А.М.Алиева тарих пәнінің мұғалімі

Түсінік хат

Факультатив курсының бағдарламасы жалпы орта білім беретін мектептің 10 – сынып оқушыларына арналған.

Мақсаты: Оқушыларға қазақ хандығының негізін қалаған хандардан бастап қазақ өлкесінде хандық билік жойылғанға дейінгі аралықта билеген хандар туралы білім беру.

Міндеттері:

- оқушыларға Қазақ хандығының хандары туралы мағлұматтар беру; оқушылардың хандардың ел басқару кезіндегі тарихи фактілер мен құбылыстарды талдап қорытуы, тарихи оқиғалардың мақсаты мен мәнін анықтай білуі, оның маңызын бағалай білу дағдыларын қалыптастыру;
- оқушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, дерек көздерінен қажетті ақпаратты іздестіру арқыл өзіндік жұмыспен айналысуына мүмкіндік беру; оқушыларды өз Отанына, туған жеріне деген сүйіспеншілікке, елін, жерін, халқының қамын ойлаған ұлы тұлғаларды құрметтеуге баулу; алған білімдерін өмірде пайдалана білуге үйрету.

Күтілетін нәтиже:

- Қазақ хандығын билеген хандарды біледі және олардың ел басқарудағы саясатын бағалай алады;
- Ұлы тұлғаларды құрметтеу, мақтан тұту, Отанға, туған жеріне деген сүйіспеншілік қабілеті қалыптасады.

Ақпараттық-әдістемелік бөлім:

Курс соңындағы нәтиже:

- Қазақ хандарының өмірбаянын, ел басқарудағы қызметін біледі;
- Тарихи оқиғаларды салыстырып, талдау жасай алады;
- Ел бірлігі мен тәуелсіздіктің тарихи сабақтарын түсінеді;
- Зерттеу және шығармашылық жұмыстар орындайды (жоба, презентация, эссе).
- Әдіс-тәсілдер
- Дәріс, әңгіме, сұрақ-жауап;
- Тарихи құжаттар мен карталармен жұмыс;
- Топтық зерттеу жұмыстары;
- Дебат, пікірталас сабақтары;
- Шығармашылық тапсырмалар (эссе, сахналық көрініс, постер).

Қолданылатын құралдар мен ресурстар

- Қазақстан тарихы оқулықтары;
- «Қазақ хандығы» энциклопедиясы;
- Тарихи деректер жинағы;
- Көркем әдебиеттен үзінділер;
- Электрондық ресурстар, деректі фильмдер.

Бағдарлама 34 - сағатқа арналған

№	Тақырып мазмұны	Сағат саны	Өткізу тәртібі мен әдістері	Уақыты
I бөлім. Қазақ хандығының хандары				
1	Кіріспе. Қазақ хандығының құрылуы және қазақ хандары.	1	Әңгімелесу. Дәріс. Деректермен жұмыс.	05.09
2	Керей хан мен Жәнібек хан – Қазақ хандығының негізін қалаушылар.	1	Электронды оқулықпен жұмыс.	12.09
3	Бұрындық хан.	1	Тарихи деректермен жұмыс.	19.09
4	Қасым – қазақтың қайсар ханы. «Қасым ханның қасқа жолы».	1	Топтық жұмыс. Презентация жасау.	26.09
5	Мамаш хан.	1	Әңгімелесу. Деректермен жұмыс.	03.10
6	Тақыр хан, Бұйдаш хан, Қожа Мақмұт хан (Ахмет хан), Тоғым хан.	1	Дәріс.	10.10
7	Тәңір сүйген - Хақназар хан.	1	Электронды оқулықпен жұмыс.	17.10
8	Шығай хан. Төуекел хан.	1	Электронды оқулықпен жұмыс.	24.10
9	Еңсегей бойлы ер Есім. «Есім ханның ескі жолы».	1	Топтық жұмыс. Жыраулар жырын талдау.	07.11
10	Тұрсын хан.	1		14.11
11	Жәнібек хан. Салқам Жәңгір хан. Батыр хан.	1	Дәріс. «Орбұлақ шайқасын» талдау	21.11
12	Әз-Төуке хан. «Жеті жарғы».	1	Әңгімелесу. Эссе «Қой үстіне бозторғай жұмыртқалаған заман».	28.11
13	Қайталау	1	Тест. Хандар кестесін құру	05.12
II бөлім. Ұлы жүз және орта жүз хандары				
14	Жолбарыс хан. Әбілфайыз хан.	1	Дәріс.	12.12
Орта жүз хандары				
15	Қайып хан. Болат хан.	1	Дәріс.	19.12
16	Сәмеке хан.	1	Дәріс.	26.12
17	Әбілмәмбет хан. Барақ сұлтан.	1	Дәріс.	09.01
18-19	Абылай – қазақтың айбынды ханы.	2	Топтық жұмыс. «Көшпенділер» фильмін талқылау.	16.01 23.01
20	Уәли хан. Бөкей хан	1	Дәріс.	30.01
21-22	Кенесары – қазақтың соңғы ханы.	2	Электронды оқулықпен жұмыс.	06.02 13.02
23	Қайталау	1	Тест. Хандар кестесін құруды жалғастыру.	20.02
III бөлім. Кіші жүз және Ішкі Орда хандары. Халық таңдаған билеушілер				
Кіші жүз хандары				
24	Әбілхайыр хан – тарихтағы шоқтығы биік тұлға.	1	Диспут - сабақ	27.02
25	Нұралы хан.	1	Әңгімелесу. Деректермен жұмыс.	06.03

26	Ералы – кіші жүз ханы, кәрнекті дипломат.	1	Ералы ханның дипломатиялық қызметін талдау, деректермен жұмыс	13.03
27	Есім хан. Айшуақ хан.	1	Дәріс.	30.04
28	Шерғазы хан.	1	Презентация. Деректермен жұмыс	10.04
	Ішкі Орда хандары (Бөкей Ордасы)			11.04
29	Бөкей хан.	1	Электронды оқулықпен жұмыс.	17.04
30	Шығай хан. Жәңгір хан	1	Ағарту саласындағы деректерімен жұмыс.	24.04
Халық тандаған билеушілер (Маңғыстау өңірі)				
31	Батыр хан	1	Дәріс. Деректермен жұмыс	08.05
32	Әбілғазы хан. Жантөре хан.	1	Дәріс. Деректермен жұмыс	08.05
33	Қаратай хан. Арынғазы хан.	1	Дәріс. Деректермен жұмыс	11.05
34	Қайталау	1	Тест. Хандар кестесін аяқтау.	22.05

Қолданылған әдебиеттер

Мұғалімдер үшін:

1. 2025-2026 оқу жылында ҚР жалпы білім беретін мектептерінде білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы әдістемелік нұсқау хат
2. Ресурстар бейне <https://youtu.be/CqF0lRbFNUM>
3. Орысша-қазақша сөздік. Педагогика
4. А. Паранич. Жеке қаржылық жоспар. Нұсқаулық.
5. Б. Шефер. Қаржылық бостандыққа жетелейтін жол.
6. А. Федоров. Медиаобразование и медиаграмотность.
7. Ш. Құдайбердіұлы. Үш анық.

Оқушылар үшін:

1. Б. Ысқақ. Қазақ елі.
2. Б. Момышұлы. Ұшқан ұя
3. 4. А. Паранич. Жеке қаржылық жоспар. Нұсқаулық.
4. Б. Шефер. Қаржылық бостандыққа жетелейтін жол.
5. А. Федоров. Медиаобразование и медиаграмотность.
6. Ш. Құдайбердіұлы. Үш анық.
7. Орысша-қазақша сөздік